

Kvalitetsstandard for social behandling for stofmisbrug (jf. servicelovens § 101)

Forord ved Socialborgmesteren	2
Resume	3
1. Indledning	4
2. Sagsbehandling og visitation	6
3. Hvilke tilbud omfatter behandlingen?.....	9
4. Klageadgang.....	14
5. Ydelsesbeskrivelser for social stofmisbrugsbehandling	16
6. Henvisning til lovgrundlag	19

Forord ved Socialborgmesteren

Som Socialborgmester er jeg glad for at kunne præsentere Socialforvaltningens kvalitetsstandard for Københavns Kommunes sociale behandling for stofmisbrug for årene 2017 og 2018.

Vores misbrugsbehandlingssystem har været igennem en større omlægning, hvor både borgere, samarbejdspartnere og Socialudvalget har været inddraget. Med den nye organisering har vi prøvet på at imødekomme nogle af de udfordringer som blev påpeget af borgerne i processen blandt andet med en indførelse af en strakbehandling og med integrationen af stof- og alkoholbehandlingen. Denne kvalitetsstandard afspejler i høj grad resultaterne af den lange udviklingsproces og giver en enkel og klar information om det serviceniveau Socialudvalget har fastlagt for kommunens sociale behandling for stofmisbrug. Standarden henvender sig primært til borgere med stofafhængighed, pårørende og sagsbehandlere.

Jeg og resten af Socialudvalget tror på et forandringspotentiale hos den enkelte borger. Med den rette hjælp og støtte kan borgere med en stofafhængighed opnå kontrol over deres afhængighed via reduceret forbrug, stoffrihed eller medicinsk behandling. Det åbner samtidig nye muligheder for at indgå i andre fællesskaber og opleve en inklusion i det omkringliggende samfund.

Jesper Christensen
Socialborgmester

Resume

Denne kvalitetsstandard beskriver det serviceniveau, man som borger kan forvente at modtage, hvis man modtager social behandling for stofmisbrug i Københavns Kommune.

Afsnit 1 er et indledende afsnit, der beskriver Socialforvaltningens mission og målsætninger for kommunens indsatser for social misbrugsbehandling. Afsnittet indeholder også kommunens værdigrundlag for social behandling af stofmisbrug samt en beskrivelse af lovgrundlaget.

Afsnit 2 omhandler sagsbehandlingen i forbindelse med visitation til social behandling for stofmisbrug, og beskriver det første møde med Center for Rusmiddelbehandling København, når en borger ønsker at komme i behandling. Afsnittet beskriver også udarbejdelsen af behandlingsplan og social handleplan samt borgerens ret til frit valg af behandlingstilbud.

Afsnit 3 indeholder en nærmere beskrivelse af stofmisbrugsbrugsbehandlingen og klageadgang over kommunens afgørelser. Afsnittet beskriver desuden behandlingen af stofmisbrug for en række målgrupper med særlige behov.

Afsnit 4 beskriver muligheden for at klage, hvis man er utilfreds med visitation, personale eller sagsbehandlingen.

Afsnit 5 giver en beskrivelse af de forskellige behandlingsformer samt reglerne for brugerbetaling af kost, logi og medicin.

Afsnit 6 henviser til relevant lovgivning.

1. Indledning

Denne kvalitetsstandard henvender sig til borgere, pårørende og sagsbehandlere, og beskriver den hjælp, som borgere i Københavns Kommune kan forvente sig at modtage på kommunens tilbud om social stofmisbrugsbehandling efter servicelovens § 101.

En stofmisbruger betyder i denne henseende at være fysisk og/eller psykisk afhængig af et eller flere bevidsthedsændrende stoffer (rusmidler) i en sådan grad, at det medfører skader eller problemer for vedkommende selv og/eller pårørende samt samfundet.

Center for Rusmiddelbehandling er ansvarlig for Københavns Kommunes misbrugsbehandling. Kerneopgaven i Center for Rusmiddelbehandling er at tilrettelægge sammenhængende og meningsfulde borgerforløb, som gør borgerne mere selvhjulpne, på borgernes og samfundets præmisser.

1.1. Indsatser og værdigrundlag for Københavns Kommunes behandling for stofmisbrug

Socialforvaltningen arbejder for at øge udsatte borgeres livskvalitet og sociale mobilitet ved at støtte dem i at leve et så værdigt liv som muligt, og ved at mindske ulighed i sundhed.

Det overordnede mål med behandlingsindsatsen er at mindske de misbrugsrelaterede skader for stofmisbrugeren, familien og det omgivende samfund. Det sker ved at hjælpe borgeren til at ophøre med sit misbrug, eller – hvor dette mål ikke er umiddelbart realistisk – hjælpe borgeren til at reducere misbruget og / eller de skader, der følger af misbruget.

Behandlingsindsatsen bygger på respekt for individet og på den bedst mulige viden om indsatser og effekt. I behandlingen gælder de grundlæggende principper, at behandlingen skal være frivillig, at den skal være gratis, at den skal være let tilgængelig, og at der tilbydes et varieret behandlingstilbud knyttet an til den enkeltes ønsker og behov.

1.2. Lovgrundlag

Kommunen tilbyder, jf. servicelovens § 101, social behandling for stofmisbrug. Tilbuddet skal iværksættes senest 14 dage efter borgerens anmodning om at komme i behandling.

Denne kvalitetsstandard beskriver retten til at modtage, og kommunens pligt til at tilbyde social behandling inden for fristen. Samtidig har man som borger ret til at vælge mellem offentlige og private godkendte behandlingstilbud af tilsvarende karakter, som det kommunen har visiteret til.

Ved henvendelse med ønske om at komme i stofmisbrugsbehandling, vil der desuden blive tilbudt en lægesamtale.

1.3. Mål for behandlingen af stofmisbrug

Socialudvalget i Københavns Kommune har sat følgende konkrete mål for misbrugsindsatsen:

- Andelen af københavnere, som afslutter et behandlingsforløb for stofmisbrug som stoffri eller med reduktion i misbruget er mindst 50 pct.
- Højest 33 pct. af borgerne, der er udskrevet færdigbehandlede og stoffri, genindskrives i misbrugsbehandling indenfor 12 måneder efter udskrivning.
- Flere unge reducerer eller stopper deres misbrug af hash

- Flere borgere på socialpsykiatriske botilbud i Københavns Kommune med en misbrugsproblematik kommer i misbrugsbehandling
- Færre københavnere oplever tilbagefald efter misbrugsbehandling

Målet i kvalitetsstandarden er i overensstemmelse med den retning, som Socialudvalget også ønsker, at det socialpolitiske arbejde på området skal bevæge sig i. Socialudvalget og forvaltningen vil følge effekten af indsatsen og vil grundlæggende nå målet ved at basere indsatserne på viden om, hvad der virker.

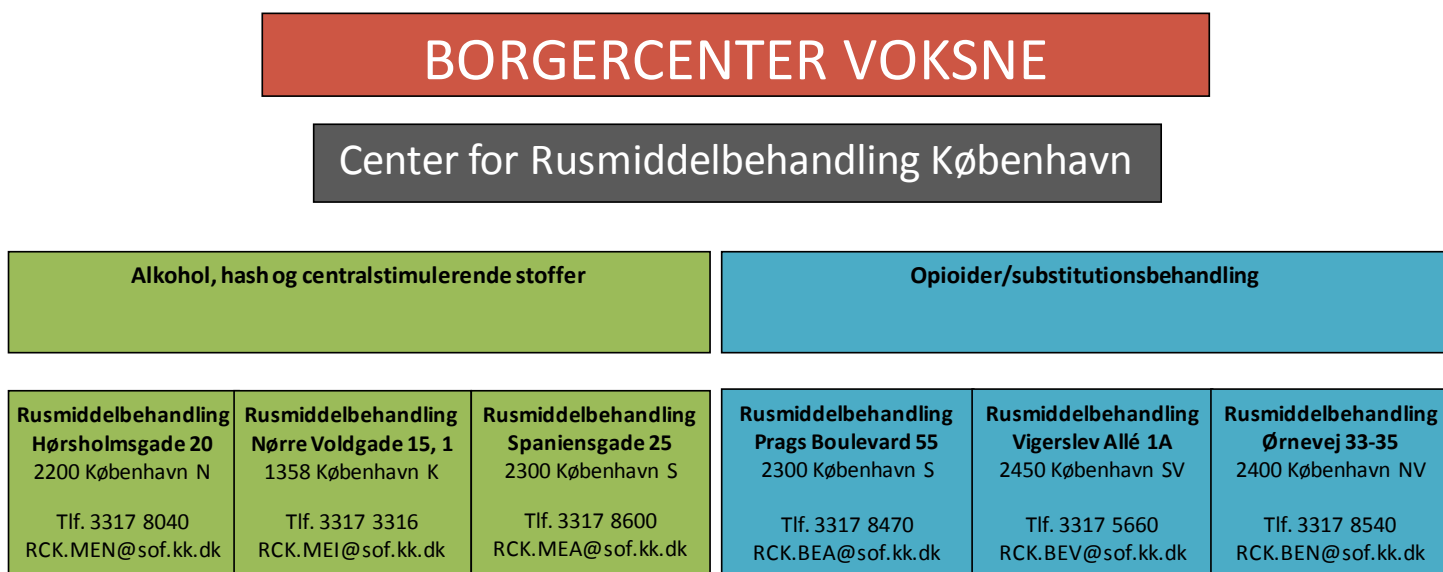
2. Sagsbehandling og visitation

Social behandling for stofmisbrug er relevant for borgere, der har et skadeligt forbrug af stoffer og samtidig er motiverede for forandring.

Hvis man er over 18 år, bosiddende i Københavns Kommune og har et misbrug af hash, kokain, heroin eller andre narkotiske stoffer, kan man henvende sig i Center for Rusmiddelbehandling København med henblik på at søge om misbrugsbehandling.

Center for Rusmiddelbehandling København består af seks rusmiddelbehandlingsenheder. Tre enheder målrettet borgere med et forbrug af alkohol, hash, kokain og øvrige centralstimulerende stoffer, og tre enheder målrettet borgere med behov for substitutionsbehandling. Borgere som ønsker behandling for sit misbrug, kan henvende sig direkte på disse enheder.

Figur 1: Center for Rusmiddelbehandling København

Hvis man er over 18 år, og er i job, har tæt tilknytning til arbejdsmarkedet eller er i gang med en uddannelse, tilbyder Center for Rusmiddelbehandling gratis og anonym stofbehandling. Dog kan man ikke modtage medicinsk behandling anonymt.

Er man under 25 kan der også tilbydes et behandlingsforløb i U-turn (se afsnit 3.3.3. for en nærmere beskrivelse af tilbuddet).

Der kan læses mere om de forskellige tilbud på:

Center for Rusmiddelbehandling

<http://www.kk.dk/stoffer>

<http://www.kk.dk/alkohol>

Projekt Anonym Stofmisbrugsbehandling København

<http://www.heltanonymkbh.dk>

U-turn

<http://www.uturn.dk>

2.1. Visitationssamtale

Det første skridt på vejen til at modtage rådgivning og behandling i forbindelse med et stofforbrug er at kontakte en af de seks ovenfor nævnte rusmiddelbehandlingsenheder. Her vil erfarne og professionelle behandlere hjælpe og guide med at finde netop det behandlingstilbud, der passer til den enkelte. Borgeren tilbydes en tid til samtale med en kontaktperson, og vil gennem behandlingsforløbet få en fast kontaktperson tilknyttet. Kontaktpersonen vil støtte og følge borgeren under hele behandlingsforløbet. Sammen med kontaktpersonen sættes mål, og der udarbejdes en behandlingsplan for, hvordan man skal nå målene.

Borgeren tilbydes ligeledes inden opstart i behandling en samtale med en læge.

Hvilken behandling der tilbydes afhænger af den enkeltes situation, ønsker og tidligere erfaring med behandling. Selve behandlingen vil foregå i Center for Rusmiddelbehandling København eller ved henvisning til et kommunalt eller privat tilbud.

Den ambulante behandling kan påbegyndes umiddelbart efter visitationssamtalen, når behandlingen foregår i Københavns Kommunes egne behandlingstilbud.

Hvis borgeren ønsker ambulante behandling hos andre end Københavns Kommune vil ansøgningen blive vurderet af et visitationsudvalg, som inden for 14 dage vil træffe afgørelse. Ansøgninger om dagbehandling og døgnbehandling vil altid blive vurderet af visitationsudvalget. **Afgørelsen vil blive truffet på baggrund af en indstilling som borgerens kontaktperson har udarbejdet i samarbejde med borgeren.**

Borgerens kontaktperson deltager på visitationsmødet. Borgeren vil blive oplyst om, hvornår hans eller hendes sag vil blive behandlet på visitationsmødet, og borgeren **vil altid blive inviteret til** at deltage på visitationsmødet. Visitationsudvalget tilstræber at træffe afgørelsen inden for samme uge, og borgeren vil få besked om afgørelsen af kontaktpersonen og via post.

De nærmere procedurer for visitation er beskrevet i ”Vejledende retningslinjer for visitation til behandling for stof- og alkoholmisbrug i Københavns Kommune”.

2.2. Behandlingsgaranti og behandlingsplan

I henhold til Servicelovens § 101 skal behandlingen tilbydes inden for 14 dage efter borgerens første henvendelse med ønske om behandling. Tilbuddet om behandling gives skriftligt. Fristen på 14 dage kan dog fraviges, hvis borgeren vælger et andet behandlingstilbud end det, kommunalbestyrelsen har visiteret til.

Center for Rusmiddelbehandling København skal sammen med den enkelte udarbejde en behandlingsplan. Behandlingsplanen tager udgangspunkt i borgerens ønsker og mål for behandlingen. Af planen vil det fremgå, hvad den konkrete behandling består af, hvor den vil foregå, og hvor længe den vil vare.

2.3. Opfølgning på behandlingsplanen

I behandlingsforløbet vil kontaktpersonen løbende følge op på behandlingsplanen sammen med borgeren. **Intervallerne for opfølgningen vil tilrettelægges med udgangspunkt i den enkelte borgers behandlingsplan.**

Der vil også blive fulgt op på behandlingsplanen senest 1 måned efter behandlingsforløbet afsluttes, og igen 6 måneder efter behandlingsforløbet er afsluttet.

Opfølgningen sker, hvis behandlingsforløbet er afsluttet, og man er færdigbehandlet. Opfølgningen sker også, hvis man udskrives til behandling i et andet tilbud, hvis man skal på hospitalet, eller hvis behandlingen afsluttes af andre årsager.

Opfølgningen består af en samtale om status på den aktuelle situation, herunder om man fortsat opretholder målet med behandlingsplanen. Opfølgningen vil desuden sikre, at eventuelt behov for koordination af øvrige indsatser sker. Det

er Center for Rusmiddelbehandling København, som foretager opfølgningen. Måden man bliver kontaktet på ved opfølgning på behandlingsplanen aftales med kontaktpersonen ved udarbejdelsen af behandlingsplanen.

2.4. Tilbud om handleplan i henhold til SEL § 141

Kontaktpersonen vil ud over at udarbejde en behandlingsplan også tilbyde at udarbejde en handleplan, jf. servicelovens § 141. Handleplanen er et koordinerende redskab, og vil være overordnet alle andre handleplaner borgeren måtte have i Socialforvaltningens regi. Handleplanen har som målsætning at sikre en koordineret og helhedsorienteret indsats med udgangspunkt i den enkelte borgers ønsker og behov.

Center for Rusmiddelbehandling København skal tilbyde en handleplan inden for de første 2 måneder af behandlingen.

Når der skal udarbejdes en handleplan, drøfter borgeren med sin kontaktperson, hvilke områder han eller hun ønsker hjælp og støtte til. Det kan blandt andet omhandle følgende punkter:

- Misbrug af stoffer eller alkohol
- Behandlingstiltag
- Familie og børn
- Socialt netværk
- Beskæftigelse
- Økonomi
- Kriminalitet
- Fysisk helbred
- Psykisk helbred
- Bolig

Center for Rusmiddelbehandling København vil ved udarbejdelse af handleplanen sørge for, at der skabes en hensigtsmæssig kobling til indsatserne i behandlingsplanen.

Det er Center for Rusmiddelbehandling Københavns ansvar, at den socialfaglige indsats og den behandlingsfaglige indsats koordineres.

2.5. Frit valg

Borgeren har mulighed for at vælge et andet behandlingstilbud end det, der tilbydes af Center for Rusmiddelbehandling København. Det frie valg af behandlingstilbud er begrænset i det omfang, at behandlingstilbuddet skal være af samme karakter, som det der er blevet tilbudt, og det skal stadig være muligt at følge de faglige retningslinier og mål, som står beskrevet i behandlingsplanen.

Tilbydes borgeren eksempelvis et ambulante behandlingstilbud af Center for Rusmiddelbehandling København, har man ikke mulighed for frit at vælge et døgntilbud, da der er tale om forskellige grader af intensitet i de to typer af tilbud. Fristen for tilbud inden for 14 dage gælder kun i forhold til de behandlingsmuligheder, kommunen tilbyder. Vælger borgeren at blive behandlet i et andet godkendt behandlingstilbud, vil det ikke altid være muligt for kommunen at iværksætte en behandling inden for fristen. Der vil kunne være ventetid til andre ønskede behandlingstilbud, som kommunen ikke har indflydelse på.

Borgeren kan kun vælge mellem behandlingstilbud, der er oplyst i Tilbudsportalen (www.tilbudsportalen.dk).

Center for Rusmiddelbehandling København vil orientere om muligheden for frit valg af behandlingssted.

3. Hvilke tilbud omfatter behandlingen?

Det faglige indhold på Københavns Kommunes tilbud for social behandling for stofmisbrug reguleres efter servicelovens § 101.

Indsatsen i forhold til stofmisbrugere efter serviceloven retter sig som udgangspunkt mod den nedsatte fysiske og psykiske funktionsevne samt de sociale problemer, som følger af misbruget.

3.1. Behandlingssystemets målgruppe og organisation

Center for Rusmiddelbehandling Københavns tilbud om behandling for misbrug er udviklet med henblik på at opfylde behandlingsbehovene hos en bred målgruppe af stofmisbrugere, som bl.a. varierer i forhold til alder, misbrugsmønstre, sygelighed samt social og familiemæssig situation m.m. Overordnet set er behandlingen i Center for Rusmiddelbehandling København inddelt i tre faglige indsatsområder med henblik på at sikre en faglig specialiseret og helhedsorienteret indsats:

- Medicinsk og sundhedsfaglig behandling
- Terapeutisk behandling
- Social behandling

Hvordan den enkelte behandling sammensættes, afhænger af de konkrete behov og borgerens ønsker for behandlingen. Alt dette vil være beskrevet i behandlingsplanen.

De kommunale tilbud kan suppleres af andre tilbud. Det kan f.eks. være i private behandlingstilbud.

3.1.1 Personalets faglige kvalifikationer og kompetenceudvikling

I Center for Rusmiddelbehandling København består personalegruppen af:

- Kontaktpersoner
- Behandlere
- Læger
- Sundhedspersonale
- Familieorienteret rusmiddelbehandlere
- Støtte-kontaktpersoner
- Myndighedsmedarbejdere, herunder visitation
- Psykologer
- Administrativt personale

Der arbejdes ud fra flere forskellige behandlingsmetoder og tilgange. Center for Rusmiddelbehandling tilstræber at være på forkant med de nyeste og mest veldokumenterede metoder således, at centret tilbyder den bedste og mest kvalificerede behandling.

Personalet har efter behov uddannelsesmæssige overbygninger på deres grunduddannelser bl.a. i form af uddannelse i kognitive tilgange, uddannelse i den motiverende samtale samt uddannelse i den systemiske og løsningsfokuserede tilgang.

Personalegruppen modtager løbende ekstern supervision.

Der henvises i øvrigt til www.tilbudsportalen.dk for en mere detaljeret beskrivelse af de enkelte enheders sammensætning af faglige kompetencer samt udvikling af de enkelte tilbud.

3.2. Indhold og omfang af den sociale behandling for stofmisbrug

Kommunen er forpligtet til at udarbejde en behandlingsplan samt tilbyde en social handleplan. Indholdet i behandlingsplanen er styrende for den konkrete behandlingsindsats. Den sociale handleplan bruges til at koordinere eventuelle øvrige problematikker, så længe borgeren opfylder kriterierne for behandling efter Servicelovens § 101. Kommunen er forpligtet til at vejlede bredt i forhold til hjælp efter Sociallovgivningen. På alle rusmiddelbehandlingsenhederne kan borgerne modtage følgende indsatser/tilbud:

- Rådgivning
- Oplysningsforløb om fx stof- og psykoedukation (fx undervisning om stoffers virkning, tilbagefaldsrisici, ambivalens etc.), beskæftigelse, uddannelse, økonomi, netværksskabelse mv.
- Gruppebehandling
- Individuel behandling
- Lægelig rusmiddelbehandling
- Sundhedsfaglig rusmiddelbehandling
- Familieorienteret rusmiddelbehandling
- Støtte- og kontaktperson indsats
- Specialiseret myndighedsbehandling

Der er også en række forskellige specialiserede tilbud som er tilknyttet bestemte rusmiddelbehandlingsenhederne. Det kan fx være: Ungebehandling, SMART Recovery (tilbagefaldsforebyggende/netværk), MoveOn (idræt), mindfulnessgruppe, pårørendegruppe, specialiseret tilbud til de mest udsatte borgere og beskæftigelsesrettet indsats.

Arbejdet med borgerne i de seks rusmiddelbehandlingsenheder er organiseret i teams centreret om den enkelte borger med udgangspunkt i den enkeltes behandlingsplan, og fungerer som et tværfagligt fællesskab for de involverede medarbejdere.

3.2.1 Social stofmisbrugsbehandling

Socialforvaltningen kategoriserer omfanget for den sociale stofmisbrugsbehandling i fire behandlingstyper jf. Socialstyrelsen Nationale Retningslinjer.

Tabel 1: Typer behandling

Ad hoc	Tilbud om kontakt/samtaler op til to gange om måneden
Trin 1: Ambulant behandling	Ydelse mindst to gange om måneden og højst otte gange om måneden
Trin 2: Dagbehandling	Ydelse mere end otte gange om måneden i ambulant regi
Trin 3: Døgnbehandling	Døgnbehandling med henblik på stoffrihed eller stabilisering.

Omfanget af den hjælp og behandling den enkelte borger tilbydes, vil bero på en individuel vurdering og et hensyn til at foretage den mindst indgribende foranstaltning. Borgeren bliver altså tilbudt den behandlingstype, som vurderes at være mindst indgribende men samtidig være effektiv. En borger kan derfor komme direkte i døgnbehandling, hvis det vurderes at have størst effekt. Se Ydelsesbeskrivelserne for en gennemgang af behandlingstypernes indhold (jf. afsnit 5 om ”Ydelsesbeskrivelse for stofmisbrugsbehandling”).

3.2.2 Alkoholbehandling

Alkoholbehandling sker med hjemmel i sundhedslovens § 141, og alkoholbehandlingen er derfor ikke omfattet af denne kvalitetsstandard.

For at understøttes, at borgerne modtager en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, er behandlingen af alkohol og stoffer integreret i de seks rusmiddelenheder i Center for Rusmiddelbehandling København.

Borgere som har behov for behandling af forbrug af såvel alkohol og stoffer modtager en samlet behandlingsindsats på en af de seks rusmiddelenheder. Medarbejderne på enhederne har viden om og fagligt kendskab til lovgrundlaget og behandlingen af såvel alkohol og stoffer, og vil med udgangspunkt heri udarbejde en individuel behandlingsplan for den enkelte borger.

3.2.4. Kvalitetskrav til døgnbehandlingstilbud

Alle borgere får udarbejdet en konkret og individuel behandlingsplan, som er målrettet den enkeltes særlige ønsker og behov for behandling. Dette gælder ligeledes borgere med behov for døgnbehandlingstilbud.

I forbindelse med den konkrete visitation af borgere til døgnbehandlingstilbud, har Center for Rusmiddel København følgende procedurer for at sikre kvaliteten:

1. Der foretages individuelt tilsyn med borgerens behandling, herunder samtale med borgeren
2. Der stilles krav om løbende statusskrivelse på behandlingen samt slutstatus. Hertil beskrivelse af de behandlingsindsatser, som borgeren har modtaget samt fremtidige arbejdsplaner.

Ved behandling på eksterne og/eller private døgnbehandlingstilbud er det en forudsætning, at døgntilbuddet er registreret på Tilbudsportalen.

Københavns Kommune har døgntilbuddet Netværket for borgere over 18 år.

Netværket er en socialpædagogisk behandlingsinstitution, som baserer sit behandlingstilbud på frivillighed, åbenhed, dialog og samarbejde. Netværkets behandlingstilbud er baseret på en professionel indsats og kognitive behandlingsprincipper med særlig fokus på færdighedstræning, struktureret tilbagefaldsforebyggelse samt stof- og psykoedukation.

På www.tilbudsportalen.dk kan læses mere om Netværket.

3.3. Behandlingssystemets tilbud for særlige grupper

Målgruppen i det følgende omfatter alle stofmisbrugere, som har brug for en særlig behandlingsmæssig og/eller social indsats.

3.3.1. Familieorienteret Rusmiddelbehandling

Et stofmisbrug påvirker hele familielivet. Til dem som har familie og/eller er gravid, tilbyder Center for Rusmiddelbehandling København et specialiseret familieorienteret behandlingsforløb, hvor partneren, børn, familie og netværk inddrages i det omfang, det er muligt og meningsfuldt.

Behandlingen har følgende formål:

- At motivere og støtte borgere i at skabe en adfærdsændring
- At forbedre samspillet i borgerens familie
- At mindske indvirkningen af borgerens misbrug på borgerens familiemedlemmer, herunder børn

Den familieorienterede Rusmiddelbehandling kan enten foregå på en af de seks rusmiddelbehandlingsenheder eller på enheden for Familieorienteret Rusmiddelbehandling, Enghavevej 82, 2450 København SV, Tlf: 3317 8510.

3.3.2 Specialenheden Forchammersvej

Center for Rusmiddelbehandling København har ligeledes et specialiseret skadesreducerende tilbud til borgere, som har særlige somatiske og sociale vanskeligheder. Alle får tilknyttet en kontaktperson, og der er lige som i den resterende del af behandlingscentret mulighed for såvel social, terapeutisk og sundhedsfaglig behandling målrettet borgerens individuelle behov.

Henvisning til Forchammersvej sker gennem borgerens rusmiddelbehandlingsenhed.

3.3.3 Behandling til stofmisbrugere i alderen 18-25 år

Unge mellem 18 og 25 år, kan tilbydes anonym rådgivning samt behandling i enten U-turn eller i Center for Rusmiddelbehandling København. Man kan henvende sig direkte i U-turn eller i en af rusmiddelbehandlingsenhederne i Center for Rusmiddelbehandling København.

Unge under 18 år kan henvende sig direkte i U-turn og modtage anonym rådgivning. Dette kan være et første skridt mod et egentligt behandlingsforløb. En sagsbehandler i Borgercenter Børn og Unge og den unges forældre skal godkende behandling i U-turn.

U-turn

Stuiestræde 47

1455 København K

Tlf. 8256 2300

e-mail: u-turn@sof.kk.dk

Hjemmeside: www.uturn.kk.dk

3.3.4. Rådgivning til pårørende

Er man partner, forældre, familie, ven eller kollega til én, der tager stoffer, tilbyder Center for Rusmiddelbehandling København gratis rådgivning og støtte.

Forældre til unge under 25 år, der tager stoffer, kan tilbydes rådgivning og kortere gruppeforløb i U-turn. Dette gælder også for forældre til unge under 25 år, som ikke er i behandling i U-turn. Man kan henvende sig til U-turn på telefon 8256 2300 eller søge oplysninger på: www.uturn.kk.dk

3.3.5. Behandling til borgere med samtidigt misbrug og psykisk lidelse

Samarbejdet mellem Region Hovedstadens psykiatri og Københavns Kommune fastlægges i sundhedsaftalen.

Kommunen kan ikke afvise at udrede eller behandle en borger, der henvender sig med ønske om stofmisbrugsbehandling, med den begrundelse, at borgeren har en psykisk lidelse. Ligeledes må den regionale behandlingspsykiatri ikke afvise at udrede eller behandle en borger med en behandlingskrævende psykisk lidelse med den begrundelse, at borgeren har et stofmisbrug.

For borgere med psykiske problemstillinger kan der etableres kontakt til psykiatrien. Dette kan enten ske ved at borgeren selv henvender sig til psykiatrien, eller ved henvisning fra lægen på borgerens rusmiddelenhed. Der kan udarbejdes individuelle koordinerende indsatsplaner for borgere med misbrug og svære psykiske lidelser. Alle misbrugsbehandlere og sagsbehandlere har et ansvar for at tage kontakt til koordinatoren i regionen eller kommunen, hvis der vurderes at være et behov for at udarbejde en individuel koordineret indsatsplan.

3.3.6. Behandling til udviklingshæmmede stofmisbrugere

Den primære støtte, omsorg og behandling af udviklingshæmmede med et stofmisbrug varetages i Handicapcenter København.

Borgercenter Handicap

Thoravej 29
2400 København NV
Tlf. 3317 8800
E-mail: HCK@sof.kk.dk

Arbejdet med udviklingshæmmede er en specialiseret opgave. For at kunne profitere af misbrugsbehandlingen kræver det, at borgeren er i stand til at reflektere og arbejde kognitivt med den forandringsproces, vedkommende skal igennem. Borgere, der er udviklingshæmmede, vil have vanskeligt ved at indgå i et behandlingsforløb i Center for Rusmiddelbehandling København.

Ved henvendelser fra udviklingshæmmede misbrugere eller institutionstilbud kan Center for Rusmiddelbehandling København yde rådgivning og vejledning med baggrund i borgerens sociale færdigheder og kognitive funktionsniveau i tæt samarbejde med Handicapcenter København.

3.4 Monitorering af indsatsen

Center for Rusmiddelbehandling København har ansvaret for at registrere alle behandlingsforløb.

U-turn har ansvaret for at registrere de unge mellem 18-24 år, som er i behandling i U-turn.

Borgere i behandling vil blive bedt om at afgive et informeret samtykke til videregivelse af oplysninger til relevante samarbejdspartnere samt til Sundhedsstyrelsens landsdækkende register over stofmisbrugere i behandling.

4. Klageadgang

Hvis den enkelte borger er utilfreds med forhold i behandlingsindsatsen, har borgeren altid mulighed for at kontakte sin kontaktperson. Center for Rusmiddelbehandling København er endvidere forpligtet til at vejlede borgeren om klagemuligheder.

Borgeren kan ligeledes få hjælp af andre til at klage – eksempelvis familie, en ven eller en eventuel værge.

4.1 Klageadgang i forbindelse med visitation

Hvis borgeren er uenig i den afgørelse, som Center for Rusmiddelbehandling København har truffet om behandling, kan borgeren klage over afgørelsen. Dette kan f.eks. være, hvis der er givet afslag på behandling, **hvis borgeren mener, at den visiterede behandlingstypen ikke matcher behovet**, eller hvis tidsfristen på de 14 dage ikke er overholdt.

Klager over den sociale behandling skal sendes til den enhed i Center for Rusmiddelbehandling København, som borgeren er tilknyttet jf. afsnit 2 om sagsbehandling og visitation. Klagen skal sendes senest 4 uger efter modtaget afgørelse om visitation, hvis det er visitation, der er klagepunktet.

4.1.1. Ankestyrelsen

Hvis borgeren ikke får medhold i klagen, skal Center for Rusmiddelbehandling København sende klagen videre til Ankestyrelsen og orientere borgeren herom.

Ankestyrelsen

7998 Statsservice

Mail: ast-aalborg@ast.dk

Sikker mail: sikkermail.aalborg@ast.dk

Retningslinjer for klager til Ankestyrelsen kan findes på www.ast.dk under punktet ”For borgere med en klagesag”.

4.2. Klageadgang i forbindelse med den medicinske behandling

Klager over den medicinske behandling skal sendes til:

Styrelsen for Patientsikkerhed

Finsensvej 15

2000 Frederiksberg

Retningslinjer for klager til Styrelsen for Patientsikkerhed kan findes på www.stps.dk.

4.3. Klageadgang vedrørende utilfredshed over personalet

Klager over personalet eller personalets opførsel skal sendes til den lokale leder på behandlingsenheden. Hvis borgeren ikke er tilfreds med, hvordan klagen behandles, kan borgeren gå videre med klagen til Center for Rusmiddelbehandling Københavns Centerledelse via den lokale enhed.

4.4. Klageadgang i forbindelse med magtanvendelse

Der kan klages til Ankestyrelsen, hvis man har været udsat for et indgreb i den personlige frihed. Det gælder både de tilfælde, hvor der er givet samtykke til indgrebet, og de tilfælde, hvor indgrebet er sket imod egen vilje.

Klagen skal sendes til Socialforvaltningen. Forvaltningen vil revurdere sagen, og gives der ikke medhold i klagepunkterne videresender Socialforvaltningen klagen til Ankestyrelsen:

Socialforvaltningen

Borgercenter Voksne
Islands Brygge 37
2300 København S
e-mail: sof_du_udsatteogpsykiatri@sof.kk.dk

Ankestyrelsen

7998 Statsservice
Mail: ast@ast.dk
Sikker mail: sikkermail@ast.dk

4.5 Klageadgang vedr. beregning af egenbetaling

Hvis man er uenig i den afgørelse, som Center for Rusmiddelbehandling København har truffet om egenbetaling, kan der klages.

Klager over egenbetalingen skal sendes til den enhed i Center for Rusmiddelbehandling København, som man er tilknyttet jf. afsnit 2 om sagsbehandling og visitation. Der er ingen klagefrist.

Hvis der ikke gives medhold i klagen, skal Center for Rusmiddelbehandling København sende klagen videre til Ankestyrelsen og orientere klageren om dette.

Ankestyrelsen

7998 Statsservice
Mail: ast-aalborg@ast.dk
Sikker mail: sikkermail.aalborg@ast.dk

4.6. Borgerrådgiveren

Endelig er der mulighed for at klage til Københavns Kommunes Borgerrådgiver, der specielt tager sig af klager over kommunens sagsbehandling, personalets opførelse eller personalets udførelse af praktiske opgaver. Borgerrådgiveren kan også behandle klager, der vedrører diskrimination:

Københavns Kommunes Borgerrådgiver

Vester Voldgade 2A
1552 København V
Tlf. 3366 1400
E-mail: borgerraadgiveren@kk.dk

Det bemærkes, at Borgerrådgiveren ikke kan behandle klager over kommunens afgørelser, men hvis Borgerrådgiveren ikke kan tage sig af klagen, vil han altid sørge for at sende klagen videre til den myndighed, som kan behandle den.

5. Ydelsesbeskrivelser for social stofmisbrugsbehandling

Den individuelle sociale stofmisbrugsbehandling kan tilpasses det aktuelle behov ved at inddele behandlingen i forskellige trin. Trin skal her forstås som forskellige grader af intensitet. Ad hoc behandling er den laveste form for intensitet efterfulgt af trin 1 (ambulant behandling), trin 2 er middelintensitet (dagbehandling) og trin 3 er den mest intensive behandling (døgnbehandling).

Princippet bag den trinvis behandling er, at en mere indgribende og intensiv behandling alene tilbydes, når den mindre indgribende foranstaltning ikke skønnes tilstrækkelig, eller har vist sig ikke at være tilstrækkelig.

Tabel 2: Behandlingsintensitet og belastningsgrad

Behandlingsintensitet	Misbrugsbelastning	Psykiske belastninger	Social integration
Ad hoc	Lav eller middel	Lav eller middel	Høj eller middel
Trin 1 – et ambulant forløb	Lav eller middel	Lav eller middel	Høj eller middel
Trin 2 - dagbehandlingsforløb	Middel eller høj	Middel eller høj	Middel
Trin 3 – døgnbehandling	Høj	Middel eller høj	Lav

Overstående figur angiver sammenhængen mellem belastning og den dækkende behandlingsintensitet. Ved at vurdere de tre parametre: misbrugsbelastning, psykiske belastninger og social integration gives en indikation for, hvilket behandlingstrin der skal tilbydes. Til afklaring af dette bruges blandt andet Addiction Severity Index (ASI), som beskriver belastningsgrad indenfor en række områder indenfor de seneste 30 dage.

Det forventede omfang/intensitet ift. de enkelte trin udgør:

Ad hoc behandling

Tilbud om kontakt/samtaler op til to gange om måneden.

Trin 1 (ambulant forløb)

Tilbud om kontakt/samtaler mindst to gange om måneden og højst otte gange om måneden (i udredningsperioden typisk oftere). De ambulante forløb kan i nogle tilfælde strække sig over en længere periode.

Trin 2 (dagbehandling)

Ydelse mere end otte gange om måneden i ambulant regi, dog typisk 3-5 dage ugentligt af cirka 4-5 timer dagligt. Disse forløb strækker sig oftest over 2-4 måneder.

Trin 3 (døgnbehandling)

Typisk i en kortere periode mellem 1-4 måneder afhængig af misbrugets karakter. Trin 3 behandling er oftest efterfulgt af trin 2 og/eller trin 1 behandling.

Man skal være opmærksom på, at Københavns Kommune ikke nødvendigvis kan hjælpe med at finde egen bolig efter endt døgnophold. Kontaktpersonen kan altid kontaktes for råd og vejledning.

Hvis et behandlingsforløb afbrydes tages kontakt til kontaktpersonen hurtigst muligt. Kontaktperson kan råde og vejlede i forhold til evt. genoptagelse af behandling eller udfærdigelse af ny behandlingsplan.

5.1 Vurderingsgrundlag for serviceydelser

Valget af behandlingstrin sker som nævnt ud fra en samlet vurdering af væsentlige problematikker med et særligt fokus på de tre parametre: Misbrugsbelastning, psykisk belastning og social integration. Center for Rusmiddelbehandling København vægter, at foretage en grundig udredning inden en behandlingsintensitet øges eller såfremt en behandlingsintensitet har været afprøvet gentagne gange, således at der tilbydes den indsats, som matcher de aktuelle, helhedsorienterede problematikker.

Grundlaget for vurdering af de tre parametre er som følger:

Misbrugsbelastning

Til vurdering af misbrugsbelastningen vurderes problemtyngde i forhold til stofferne. Denne problemtyngde sammenstilles med eventuelle tidligere behandlingsforsøg. Høj problemtyngde og mange tidligere behandlingsforsøg vil ofte kræve en grundig udredning af de tidligere erfaringer fra en behandlingsintensitet, således at der tilbydes en behandlingsintensitet og en behandlingsplan, der er realistisk med borgerens aktuelle situation.

Psykisk belastning

Til vurdering af de psykiske problemer indgår tidligere diagnoser og indlæggelser samt lægens aktuelle vurdering. Alvorlige behandlingskrævende psykiske lidelser indikerer et højt behandlingstrin, mens mindre alvorlige psykiske lidelser og stabil medicinering indikerer et relativt lavere behandlingstrin. Foreligger der alvorlig mistanke om psykiatrisk lidelse hjælper Rusmiddelcenter København med, at der tages kontakt til Region Hovedstadens psykiatri.

Social integration

Til vurdering af den sociale integration indgår boligsituation, erhvervsituation, netværk og familie. Ringe netværk, ustabil boligsituation, udelukkelse fra arbejdsmarked og ringe tilknytning til familie er alle indikatorer på højere behandlingstrin.

5.2. Regler for betaling af kost og logi ved midlertidigt ophold i boformer efter servicelovens § 107

I forbindelse med den sociale behandling for stofmisbrug, kan der forekomme udgifter til kost og logi, som borgeren selv skal betale en del af. Dette gælder ligeledes udgifter til medicin.

Hvis Visitationen fra Enhed for Myndighed og Beskæftigelse vurderer, at borgeren har behov for et midlertidigt ophold i en boform efter Servicelovens § 107 i forbindelse med den sociale behandling for stofmisbrug efter Servicelovens § 101, vil borgeren som udgangspunkt skulle betale en andel af opholdets pris, jævnfør Bekendtgørelse nr. 1387 af 12. december 2006 i lov om social service.

Ved fastsættelse af opholdsbetalingens beløbsstørrelse foretages der en beregning byggende på det aktuelle forsørgelsesgrundlag og økonomiske forpligtelser. Det betyder, at to borgere kan komme til at betale forskellige beløb for ophold i den samme boform.

Københavns Kommune fastsætter takster for borgernes ophold i boformen med udgangspunkt i takster for ophold og kost i tilsvarende botilbud i Region Hovedstaden.

Det er en forudsætning, at opholdsberegningen foretages inden opholdet og betales under hele opholdet, for at kunne benytte boformen i forbindelse med den sociale behandling for stofmisbrug. Københavns Kommune kan vælge at afslutte opholdet i boformen såfremt, der ikke betales det beregnede beløb.

Der er tale om en afgørelse, som borgeren kan klage over jævnfør afsnit 4.5.

6. Henvisning til lovgrundlag

Links til lovgrundlaget på området:

- Bekendtgørelse om Lov om Social service: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=175036>
- Vejledning om særlig støtte til voksne (vejledning 5 til serviceloven): <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=135447>
- Bekendtgørelse om kvalitetsstandard for social behandling for stofmisbrug efter § 101 i lov om social service: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=162836>
- Klagevejledning for stofmisbrugere i behandling: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=20921>
- Bekendtgørelse af Sundhedsloven: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=152710>
- Nationale retningslinjer for social stofmisbrugsbehandling: <http://socialstyrelsen.dk/udgivelser/retningslinjer-for-den-social-stofmisbrugsbehandling>